

Continuarea masurilor de plafonare si de compensare nu a stimulat deloc concurenta între companiile de pe piata de energie (raport)

Continuarea masurilor de plafonare si de compensare a preturilor la energie si pe parcursul anului 2023 nu a stimulat deloc concurenta între companiile active pe aceasta piata, iar clientul nu a avut vreun stimulent de a schimba furnizorul, se arata în raportul "Evolutia concurentei în sectoare-cheie 2024", lansat miercuri de Consiliul Concurentei.

"În ceea ce priveste productia de gaze naturale, piata ramâne foarte concentrata, fiind împartita între cei doi mari producatori, ale caror cote cumulate au crescut usor fata de anul anterior. Urmatorul concurent, desi produce la întreaga capacitate, ramâne la o distanta semnificativa (circa 20 puncte procentuale) fata de al doilea concurent. În plus, se remarca distantarea primului jucator de principalul sau concurent (...) Referitor la activitatea de furnizare a gazelor naturale la consumatorul casnic, cererea are un vadiit caracter sezonier si depinde de factori precum temperaturile înregistrate si durata sezonului rece. În ceea ce priveste anul 2023, potrivit datelor disponibile, se constata o scadere cu 6,4% a consumului clientilor casnici fata de anul 2022 (...) Continuarea masurilor de plafonare si de compensare implementate prin OUG nr. 27/2022 si pe parcursul anului 2023 nu a stimulat deloc concurenta între întreprinderile active pe aceasta piata, iar clientul nu a avut vreun stimulent de a schimba furnizorul. Chiar daca au existat furnizori cu oferte destinate exclusiv clientilor casnici noi (cei care nu au fost anterior clienti ai acestui furnizor) si cu preturi finale sub plafonul impus de OUG nr. 27/2022, acestia nu au putut stimula clientii casnici sa migreze si sa aleaga aceste oferte", se mentioneaza în raport.

Potrivit sursei citate, în acest an, consumul de gaze naturale a scazut cu 6,5% comparativ cu anul 2023, ca urmare a faptului ca grupa consumatorilor industriali din sectoarele energo-intensive "a considerat preturile gazelor naturale ca fiind înca prea mari pentru activitatile lor de productie".

De asemenea, profitabilitatea activitatii de furnizare a gazelor naturale a fost, în anul 2023, influentata de platile întârziate datorate de stat furnizorilor de gaze naturale pentru compensarea diferentei de pret suportate de acestia în cadrul mecanismului de plafonare a preturilor la clientul final. "Cu toate acestea, spre deosebire de anul precedent, în anul 2023, doar cei doi furnizori din grupul PPC (fostul Enel) au înregistrat pierderi importante, restul jucatorilor mari (Engie, E.On si Premier Energy) înregistrând profit", noteaza autoritatea de concurenta.

În ceea ce priveste producerea si comercializarea energiei electrice, fata de anul 2022, piata a înregistrat o crestere a presiunii concurentiale.

"În 2023, s-au înregistrat mai multe modificari ale cotelor de piata (de exemplu, reduceri pentru Complexul Energetic Oltenia si OMV Petrom si o crestere importanta pentru Hidroelectrica). La nivelul productiei de energie electrica, pe baza datelor publicate de Transelectrica, se observa o reducere a consumului cu 5% fata de 2022, ceea ce presupune o cerere în usoara scadere. Cel mai probabil, profitabilitatea producatorilor s-a redus considerabil ca urmare a implementarii, în România, a Mecanismului de achizitie centralizata de energie electrica (MACEE), prin intermediul caruia energia electrica s-a achizitionat într-un mod reglementat, dar si a preturilor înca ridicare ale certificatelor de CO2, care influenteaza semnificativ costurile producatorilor care au obligatia de a achizitiona astfel de certificate", se precizeaza în document.

Specialistii evidentiaza faptul ca pe segmentul furnizarii energiei electrice se observa o scadere a presiunii concurentiale fata de anul trecut.

"În anul 2023, s-a înregistrat o scadere a gradului de concentrare a pietei, ca urmare a continuarii cresterii cotei Hidroelectrica, dar si ca urmare a altor modificari ale cotelor de piata. Din perspectiva pietei de retail, cererea este

relativ stabila, cu fluctuatii sezoniere. În anul 2023, par sa se fi accentuat usor fluctuatiile, dat fiind ca unii consumatori industriali si-au redus activitatea, asa cum rezulta si din datele publicate de ANRE, care indica o scadere cu 6% a consumului în regim concurential (...) Având în vedere scaderea preturilor de achizitie a energiei electrice, profitabilitatea participantilor la piata a crescut fata de anul 2022, chiar daca aceasta este probabil afectata de platile întârziate datorate de stat furnizorilor de energie electrica pentru compensarea diferentei de pret suportate de acestia în cadrul mecanismului de plafonare a preturilor la clientul final", conform analizei Consiliului Concurentei.

Raportul a fost elaborat în cadrul Directiei Cercetare - Unitatea Economistului Șef si aprobat de Plenul Consiliului Concurentei în cadrul sedintei din data de 15 octombrie 2024.